

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 610/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen hyvinvointialueilla tehdyn harmonisoinnin heikentävistä vaikutuksista omaishoidon tuen määrään ja omaishoitajien yhdenvertaisuuden toteutumisesta valtakunnallisesti

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Arja Juvosen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 610/2022 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta omaishoidon tuen määrää ei heikennetä hyvinvointialueilla entisestään jo olemassa olevasta tasosta,

miten hallitus aikoo varmistaa sen, että omaishoidon tuen määrä harmonisoidaan hyvinvointialueella jo voimassa olevan korkeimman omaishoidon tuen määrään ja

miten hallitus turvaa sote-uudistuksen tavoitteen yhdenvertaisuuden toteutumisesta valtakunnallisesti omaishoitajien kohdalla?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hyvinvointialueet vastaavat 1.1.2023 alkaen omaishoidon tuen myöntämisestä. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirtyessä hyvinvointialueille niiden on yhtenäistettävä omaishoidon tuen myöntämisperusteet, palkkiot ja asiakasmaksut alueellaan. Näin huolehditaan asukkaiden yhdenvertaisuudesta hyvinvointialueen sisällä. Myös koko maan tasolla omaishoitajien ja hoidettavien yhdenvertaisuus parantuu sote-uudistuksen tavoitteiden mukaisesti, koska järjestämisvastuullisia tahoja ja siten erilaisia omaishoidon tuen myöntämisen kriteereitä ja tuen sisältöjä on sote-uudistuksen myötä huomattavasti entistä vähemmän.

Hyvinvointialueen on huolehdittava siitä, että omaishoidon tuki ja esimerkiksi omaishoitajan hoitotehtävää tukevat palvelut järjestetään omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) mukaisesti. Laissa määritellään tuen myöntämisen yleiset edellytykset sekä veloitetaan hyvinvointialuetta järjestämään omaishoitajan hoitotehtävää tukevat palvelut sekä omaishoitajan vapaat ja niiden aikainen sijaishoito omaishoidettavalle. Lain mukaan omaishoitajan hoitopalkkion taso määräytyy hoidon sitovuuden ja vaativuuden mukaan. Hoitopalkkio on vuonna 2023 vähintään 439,70 euroa kuukaudessa. Jos omaishoitaja on hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana lyhytaikai-

sesti estynyt tekemästä omaa tai toisen työtä, palkkio on tiettyjen edellytysten täytyessä vähintään 879,40 euroa kuukaudessa. Suurin osa omaishoitajista on saanut alinta eli lakisääteistä omaishoidon tuen palkkioluokkaa.

Omaishoidon tuesta annetussa laissa asetettuja vähimmäispalkkioita koskevia säännöksiä on noudatettava koko maassa. Hyvinvointialueet voivat kuitenkin itse tehdä linjaukset omaishoidon tuen roolista hyvinvointialueen palvelujen kokonaisuudessa ja päättää tuen yksityiskohtaisista myöntämisperusteista. Hyvinvointialueet voivat esimerkiksi myöntää vähimmäispalkkioita suurempia palkkioita tai panostaa omaishoitajia tukeviin palveluihin. Myös kunnilla on ollut tämä mahdollisuus. Myös tällöin tulee huolehtia siitä, että hyvinvointialue kohtelee omaishoitajia ja -hoidettavia yhdenvertaisesti.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannosta tehnyt ehdotuksen omaishoidon tuen myöntämisperusteiden yhtenäistämistä koko maassa. Kyseessä on ehdotus, jota hyvinvointialueilla on ollut mahdollista käyttää alueen omaishoidon tuen myöntämisperusteita yhtenäistettäessä.

Helsingissä 19.12.2022

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru